

Arbejdsløshed er et samfundsproblem

Danske Studerendes Fællesråd (DSF) kræver handling for at bekæmpe den stigende arbejdsløshed blandt nyuddannede akademikere.

Når danske unge vælger at studere i en årrække ønsker vi selvfølgelig et arbejde efterfølgende og derigennem at bidrage til det danske samfund. Vi ønsker ikke at uddanne os til ledighed. Arbejdsløshed blandt nyuddannede er især et problem, fordi højtuddannede er en uvurderlig ressource for samfundet. Vi kan skabe økonomisk vækst og arbejdspladser – og få Danmark ud af den krise vi befinder os i.

Danmark taber årgange af akademikere, hvis der ikke bliver handlet nu for at få dem i job. For det har vist sig, at når nyuddannede akademikere går ledige i mere end et år, bliver deres kvalifikationer forældede, og dele af uddannelsen kan være spildt for samfundet.

Hvis ledighed bliver udsigten efter endt uddannelse, har unge mindre motivation til at uddanne sig. Det er en katastrofe for samfundet, som skal overleve på veluddannet arbejdskraft. Regeringen har selv en målsætning om, at 95 pct. skal have en ungdomsuddannelse og 50 pct. en videregående uddannelse. Selv regeringens egne målsætninger bliver umulige at nå, hvis ikke der gøres noget mere ambitiøst for at højne motivationen til at uddanne sig og mulighederne for at komme på arbejdsmarkedet efterfølgende.

For de unge, som rammes af arbejdsløsheden, opstår usikkerhed, utryghed og desillusion omkring deres fremtid. Men også for de nuværende studerende skaber den tårnhøje ledighed blandt nyuddannede utryghed omkring vores fremtid og opleves som demotiverende for engagementet i studiet.

Arbejdsmarkedet

DSF forventer, at der på længere sigt vil blive større behov for veluddannet arbejdskraft. Derfor er det nødvendigt, at der etableres midlertidige ordninger, der sikrer de dimittender, som har svært ved at komme i beskæftigelse under den økonomiske krise.

DSF mener, at politikerne skal fokusere beskæftigelsesindsatsen på at skabe flere arbejdspladser til akademikere. Det er ikke nok at ruste den enkelte studerende bedre til konkurrencen med andre nyuddannede om arbejdspladserne. Politikerne skal derfor fokusere på de tiltag, der skaber mere efterspørgsel efter dimittenderne og udvider akademikerarbejdsmarkedet. Det kan for eksempel ske med oplysning om akademikers kompetencer, og ved at gøre det attraktivt for virksomheder at ansætte højtuddannet arbejdskraft. Det viser sig, at dimittender, som har haft et studierelevant job under studiet, er stillet bedre end dimittender, som ikke har haft et studierelevant job. Derfor bør den offentlige sektor arbejde for at sikre et større udbud af studierelevante jobs.

Akademikernes Centralorganisation (AC) har udviklet en række redskaber, som kan bruges under lavkonjunkturer til at bringe ledigheden for nyuddannede ned, som DSF bakker op om.

Det drejer sig både om at øge efterspørgslen på nyuddannede akademikere og om at opkvalificere de arbejdsløse. AC's såkaldte akademikerpakker har flere gange tidligere haft en positiv effekt – senest i 2004-2007 – og DSF samarbejder med AC om at lægge pres på politikere og andre aktører for at genintroducere initiativer, der kan bringe ledigheden ned.

Uddannelsen

De videregående uddannelser bør tage et medansvar for at studerende kommer i beskæftigelse. Uddannelsesinstitutionerne skal sikre et fagligt højt niveau samt relevans.

DSF mener ikke, at løsningen er politisk regulering af optaget til uddannelserne, da tidligere erfaringer har vist, at det ikke er muligt at forudsige arbejdsmarkedets behov så langt frem i tiden. Vi efterspørger i stedet, at uddannelserne skal blive bedre til at integrere teori og praksis f.eks. i forbindelse med praktikordninger, som er tilrettelagt at studiet og praktikstedet i fællesskab. De danske uddannelsesinstitutioner skal være bedre til at bruge *diploma supplement* til at dokumentere studerendes erfaringer med f.eks. råd- og nævnarbejde, praktik og frivilligt arbejde. Uddannelsesinstitutionerne skal ligeledes spille en større rolle i forhold til at opkvalificere nyuddannede arbejdsløse, så deres viden ikke forældes.

Der er behov for forbedring af de studerendes muligheder for at træffe et oplyst studievalg for at få neutrale informationer om uddannelsens indhold, læringsmål og mulige jobområder, man kan få ved at læse uddannelsen. DSF vil styrke uddannelsesguiden.dk og gøre den mere tilgængelig for at sikre en uvildig instans til information om uddannelse og beskæftigelsesområder.

Endelig skal studerende have bedre studie- og karriererådgivning, så der er optimale forudsætninger for at sammensætte en stærk uddannelsesprofil med udgangspunkt i de studerendes ønsker.

Iværksætteri

Skabelsen af arbejdspladser er en central løsning på arbejdsløshedsproblematikken i Danmark. Derfor er iværksætteri et vigtigt værktøj, som DSF gerne ser aktivt taget i brug. Uddannelsesinstitutionerne skal i samarbejdet med eksisterende organisationer, som blandt andet Væksthusene synliggøre iværksætteri som et validt alternativ for de færdiguddannede. DSF ser det hensigtsmæssigt, at studerende, der ikke efter en given tid har fundet ansættelse andet sted, har mulighed for at påbegynde et forløb med sparring, rådgivning og støtte til oprettelse af egen virksomhed. En sådan ordning ville ikke bare medvirke til en afvikling af akademikerarbejdsløshedsproblematikken, men også styrke det danske samfund fremadrettet.

Danmark må ud af krisen, sikre at alle akademikere får lov at bidrage og motivere flere unge til at tage en videregående uddannelse. Derfor kræver vi handling nu!